

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PNK-KZ.431.1.17.2025.WK

Pan
Mariusz Wieczorek
Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec

Urząd Gminy i Miasta w Węglińcu
ul. Sikorskiego 3
59-940 Węglińiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**(Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec prawidłowo pouczony nie wniósł zastrzeżeń
do projektu wystąpienia pokontrolnego z 1 września 2025 r.)**

Wrocław, dnia 09 października 2025 r.

I. Informacje organizacyjne.

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy i Miasta w Węglińcu
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Mariusz Wieczorek – Burmistrz Gminy i Miasta Węglińiec
Zakres kontroli	Temat kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej, tj. rejestracji stanu cywilnego, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego¹- zwanej dalej „p.a.s.c.”. Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.
Podstawa prawna kontroli	Art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³, imienne upoważnienie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 lipca 2025 r. o nr: PNK-KZ.0030.2.2025.WK. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 27 czerwca 2025 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej	10, 11 i 14 lipca 2025 r.
Kontroler	Weronika Kornacka – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, upoważnienie z dnia 8 lipca 2025 r. znak PKN-KZ.0030.2.2025.WK.

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 594, ze zm.

² Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

³ Tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 190.

II. Ocena kontrolowanej jednostki.

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie rejestracji stanu cywilnego oceniono **pozytywnie**.

III. Ustalenia kontroli.

A. Sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 i art. 92 p.a.s.c.

Kontroli poddano 10⁴ aktów małżeństwa oraz 10⁵ aktów zgonu⁶. Na tej podstawie ustalono, co następuje.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że 7 poddanych kontroli aktów małżeństwa dotyczyło małżeństw zawartych w sposób, o którym mowa w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy⁷. W jednym kontrolowanym przypadku⁸ małżeństwo zostało zawarte poza urzędem stanu cywilnego, na wniosek nupturientów, zgodnie z art. 85 ust. 5 p.a.s.c. W aktach sprawy znajdują się stosowne potwierdzenia uiszczenia opłaty dodatkowej, zgodnie z art. 85 ust. 8 p.a.s.c., o której mowa w § 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego⁹, w wysokości 1000 zł.

Poddane analizie akty małżeństwa zostały sporządzone na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, co jest zgodne art. 87 ust. 1 p.a.s.c. Protokoły zawierają prawidłowe dane, wymienione w ust. 2 ww. przepisu. We wszystkich sprawach zachowany został termin, o którym mowa w art. 4 Krio.

W toku kontroli ustalono, że 3¹⁰ spośród skontrolowanych aktów dotyczyły małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Krio. Akty te prawidłowo sporządzono na podstawie: zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński zostało złożone w obecności duchownego, co jest zgodne z treścią art. 87 ust. 3 p.a.s.c. Przedmiotowe dokumenty duchowni dostarczyli w terminie określonym w art. 8 § 3 Krio. W trakcie trwania czynności kontrolnych stwierdzono, że w aktach zbiorowych dodatkowo przechowywane są dokumenty, których sporządzania nie przewidują przepisy ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego tj. wniosek o wydanie zaświadczeń o braku

⁴0225063/

⁶ Brak aktów urodzenia w okresie objętym kontrolą.

⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2809, zwany dalej jako „Krio”.

⁸ 0225063/

⁹ Rozporządzenie w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego z dnia 22 stycznia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 180).

¹⁰0225063/

okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. Należy zaznaczyć, iż organy administracji publicznej realizują zadania na podstawie i w granicach przepisów prawa. Mając na uwadze, iż przepisy ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego precyzyjnie regulują jakie dokumenty przedstawia i składa osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo, przedkładanie nupturientom dodatkowego druku urzędowego do wypełnienia jest praktyką nieprawidłową. Dodatkowo podkreślenia wymaga, że zaświadczenie o którym mowa wydawane jest z urzędu, na podstawie złożonego zapewnienia (art. 81 p.a.s.c.).

W aktach zbiorowych aktów małżeństwa znajdują się pisemne zapewnienia nupturientów dotyczące braku wiedzy o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 84 zł.

W wyniku kontroli ustalono, iż akty zgonu sporządzono na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu, zgodnie z art. 92 ust. 2 p.a.s.c. Protokoły zgłoszenia zgonu prawidłowo zawierają podpisy zgłaszającego zgon oraz organu.

Wpisy w rejestrze dokonane zostały w alfabecie łacińskim, rozszerzonymi, wielkimi literami, stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego¹¹. Daty i godziny wpisano zgodnie z § 4 r.r.s.c., a imiona i nazwiska zamieszczono w aktach stanu cywilnego w pełnym brzmieniu, do czego zobowiązuje dyspozycja § 5 ust. 1 r.r.s.c.

W wyniku analizy dokumentów i danych zawartych w rejestrach państwowych stwierdzono, że organ co do zasady realizował obowiązek wynikający z art. 25 ust. 1 i 2 p.a.s.c. Zgodnie z art. 25 ust. 1 p.a.s.c. informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków. W niektórych kontrolowanych aktach zgonu stwierdzono brak przypisków zawierających dane o innych aktach dotyczących osoby, dla której akt zgonu sporządzono. W związku z powyższym poproszono o wskazanie przyczyn braku dołączenia do aktów zgonu przypisków. Pismem z 12 sierpnia 2025 r. Zastępca Kierownika USC w Węglińcu wyjaśnił:

„W sporządzonych aktach zgonu 0225063/ [REDAKTOWANE] i 0225063/ [REDAKTOWANE] widnieją przypiski dotyczące urodzenia i małżeństwa osób zmarłych (w załączeniu skany z podglądu aktu). W pozostałych przypadkach brak przypisków wynika z tego, że w chwili sporządzania aktu zgonu w rejestrze BUSC nie były zmigrowane akty osób dla których sporządzono akty zgonu. Na podstawie danych zawartych w rejestrze PESEL nie zawsze udało się ustalić właściwie miejscowo USC w którym był sporządzony akt urodzenia lub małżeństwa osoby zmarłej. Tam gdzie udało się ustalić właściwe USC wysyłano zlecenia w celu migracji aktu. W przypadku skontrolowanych aktów nie sprawdzono czy zlecenia zostały zrealizowane i tym samym nie dokonano stosownych przypisków przy aktach zgonu”.

¹¹ Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1904) zwane dalej r.r.s.c.

W tym miejscu wyjaśnić należy, iż realizacja obowiązku, o którym mowa w art. 25 p.a.s.c. przekłada się na referencyjność rejestrów państwowych: PESEL oraz BUSC. Zaniechanie wykonywania ww. obowiązku lub nierzetelna jego realizacja skutkuje zwiększeniem prawdopodobieństwa nadużyć, jak i sporządzaniem dokumentów urzędowych niezgodnie ze stanem faktycznym. Należy zatem dołożyć wszelkiej staranności, poprzez rzetelną realizację obowiązków, aby ryzyko takie było zminimalizowane.

Ponadto, we wszystkich sprawach kontrolowany organ dokonał rejestracji danych w rejestrze PESEL, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o ewidencji ludności¹².

[dowód: akta kontroli str. 71-127, 215-220, 222-223]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące sporządzania aktów stanu cywilnego w trybie czynności materialno-technicznych, na podstawie art. 53, art. 87 i art. 92 p.a.s.c. oceniono **pozytywnie**.

B. Rejestracja zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych.

Kontroli poddano 17 spraw dotyczących rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych, tj. 17 aktów¹³ sporządzonych na podstawie art. 104 p.a.s.c.

Do wniosków o dokonanie transkrypcji aktów urodzenia, małżeństw i zgonów załączono wymagane dokumenty, tj. oryginał zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji wraz ze stosownym tłumaczeniem dokumentu na język polski lub dokument na druku wielojęzycznym. Przedkładano również potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 50 zł za wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonaniu transkrypcji oraz 39 zł za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydany w wyniku uzupełnienia lub sprostowania aktu na wniosek, zgodnie z częścią II ust. 1 pkt 6 i pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej. Przeniesień aktów stanu cywilnego sporządzonych za granicą dokonano w sposób określony w art. 104 ust. 2 p.a.s.c., tj. wiernie, zgodnie z literalnym brzmieniem zapisów, zarówno pod względem językowym, jak i formalnym, bez ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego lub na wniosek osoby, której akt dotyczy, organ dostosował dane zawarte w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej.

Transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego dokonano w formie czynności materialno-technicznej.

W adnotacjach sporządzonych aktów stanu cywilnego zamieszczono stosowne informacje, zgodnie z art. 105 ust. 1 p.a.s.c. Ponadto uzupełniono dane w aktach stanu

¹² Tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 274, dalej jako „u.e.l.”.

¹³ 0225063/

cywilnego w formie czynności materialno-technicznej, prawidłowo czyniąc wzmianki dodatkowe do przedmiotowych aktów.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono w aktach kontrolowanych spraw potwierdzenie osobistego odbioru odpisu wydanego w związku z transkrypcją lub potwierdzenia dokonania jego wysyłki, zgodnie z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej.

[dowód: akta kontroli str. 121-182]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji zdarzeń stanu cywilnego w trybach szczególnych oceniono **pozytywnie**.

C. Migracja aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Kontroli poddano 30 aktów stanu cywilnego¹⁴ przeniesionych do rejestru stanu cywilnego. Treść wszystkich przenoszonych aktów stanu cywilnego, sporządzonych na podstawie przepisów dotychczasowych, została zamieszczona w rejestrze stanu cywilnego w alfabecie łacińskim rozszerzonym i wielkimi literami, co jest zgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie przenoszenia aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego¹⁵ (zwanego dalej r.p.r.s.c.).

Dane zawarte w aktach stanu cywilnego przeniesiono prawidłowo do rejestru, do odpowiednich rubryk. Daty i godziny widniejące w przenoszonych aktach stanu cywilnego zostały wpisane do rejestru w sposób określony w § 3 r.p.r.s.c.

Zgodnie z § 11 pkt 1 oraz § 12 r.p.r.s.c., imię i nazwisko osoby, która sporządziła przenoszony akt stanu cywilnego, zamieszczano w akcie stanu cywilnego w rejestrze w polu przeznaczonym na zamieszczenie imienia i nazwiska kierownika urzędu stanu cywilnego sporządzającego akt lub zamieszczono tam informację „*dane nieustalone*”, jeżeli nie można było odczytać przedmiotowej informacji.

W skontrolowanych aktach małżeństwa sporządzanych na podstawie dotychczasowych przepisów, gdzie w rubryce „uwagi” widniał zapis „stwierdzam, że osoby wymienione w rubryce I złożyły w dniu dzisiejszym przede mną zgodne oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński”, informacja ta została odpowiednio przeniesiona do aktu małżeństwa w rejestrze stanu cywilnego – w polu „oświadczenia osób, które zawarły małżeństwo”, zgodnie z § 8 r.p.r.s.c.

¹⁴0225063/

¹⁵ Dz. U. poz. 204 ze zm.

Podczas kontroli stwierdzono, że wzmianki dodatkowe zostały prawidłowo przeniesione, z zachowaniem zasad wskazanych w § 5 r.p.r.s.c. Stosownie do dyspozycji § 10 r.p.r.s.c. również przypiski były przenoszone prawidłowo.

We wszystkich przypadkach, po zmigrowaniu, w akcie stanu cywilnego sporządzonym w księdze stanu cywilnego prowadzonej na podstawie przepisów dotychczasowych, odnotowywano prawidłowo w formie wzmianki dodatkowej informację o przeniesieniu tego aktu do rejestru stanu cywilnego wraz z oznaczeniem aktu i datą przeniesienia.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich przypadkach przy akcie stanu cywilnego w rejestrze został zamieszczony prawidłowy numer przenoszonego aktu z księgi papierowej, zgodnie z § 13 r.p.r.s.c.

[dowód: akta kontroli str. 183-221]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące migracji aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego oceniono **pozytywnie**.

Zważywszy na przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego oceniono pozytywnie.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym nie formułowano zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Damian Domusiewicz
Zastępca Dyrektora Wydziału
Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
/ – podpisany cyfrowo /

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	3639308.9153184.12004392
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne UGiM Węgliniec PNK-KZ.431.1.17.2025.pdf
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne UGiM Węgliniec PNK-KZ.431.1.17.2025
Sygnatura dokumentu	PNK-KZ.431.1.17.2025
Data dokumentu	2025-10-09
Skrót dokumentu	E878D1580DA36F6AD6BAAFC230F458D6F03DFFBC
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2025-10-09 08:41:51
Podpisane przez	Damian Domusiewicz Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.132.31.31.

Data wydruku: 2026-02-09

Autor wydruku: Kornacka Weronika (starszy inspektor wojewódzki)